

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-42/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-307/2023.)

Érintett szerv: Szekszárd Rendőrkapitányság
Dunai Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

██████████ (██████████) sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2023. május 21-én, egy rokonával szembeni intézkedés során a gépjárműve forgalmi engedélyét elvették, az érintett járművet pedig neki kellett elszállíttatnia a helyszínről. Sérelmezte továbbá, hogy nem biztosították számára, hogy az intézkedéssel szemben panasszal éljen.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosja a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

A vizsgálat megindításáról szóló levélben sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosja az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni, illetve szabálysértési eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni. A tájékoztatással összefüggésben a panaszos kifogást nem fogalmazott meg.

A vizsgálat megindításáról szóló levélben sor került a panaszos tájékoztatására a tekintetben is, hogy az intézkedés további érintettjei vonatkozásában kizárólag abban az esetben van lehetőség vizsgálatot folytatni, ha e személyek is megerősítik a panaszt, vagy, ha megfelelő módon meghatalmazzák a panaszost arra, hogy jelen eljárásban helyettük és nevükben, mint képviselő eljárjon. Mivel az érintettek megerősítő nyilatkozatot vagy meghatalmazást nem terjesztettek elő, jelen vizsgálatot kizárólag a panaszos tekintetében folytattam le.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A rendelkezésre álló információk szerint a Dunai Vízügyi Rendőrkapitányság állományához tartozó *M. Gy. R. c. r. törm.* és *S. B. r. ftörm.* 2023. május 21-én gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el „hatósági jelleggel rejtve felszerelt szolgálati gépkocsival”. *M. Gy. R. c. r. törm.* – jelentése szerint – szolgálatteljesítés közben 19 óra 45 perckor arra lett figyelmes, hogy a mögötte haladó kb. 4-5 gépjárműből álló járműsor legvégéről egy fekete színű, BMW típusú gépjármű záróvonal és előzni tilos jelzőtábla ellenére előzgeti a szabályosan közlekedő járműveket. Az érintett jármű a szolgálati járművet is megelőzte.

Az előzést követően a rendőrök megkülönböztető fény- és hangjelzést használva 19 óra 47 perckor intézkedés alá vonták az érintett járművet. A sofőr személyazonosságát igazolta, menetokmányokat átadni azonban nem tudott. Közölte, hogy a jármű a barátnőjének – azaz a panaszos lányának – a tulajdona, aki azt kölcsönadta. A járműben más személy nem tartózkodott.

Az intézkedés során a rendőr ellenőrizte a jármű hatósági jelzését, amely alapján kiderült, hogy annak műszaki érvényessége lejárt. *M. Gy. R. c. r. törm.* közölte a sofőrrel, hogy vele szemben a KRESZ 5. §-ának (1) bekezdés c) pontját és (3) bekezdés b) pontját, 14. §-ának (1) bekezdés f) pontját, továbbá 18. §-ának (1) bekezdés c) pontját sértő cselekmények miatt helyszíni bírságot szab ki, amelyhez 6 előéleti pontszám jár.

A sofőr sérelmezte az előéleti pontokat, mivel ezzel elérné a 18 pontos felsőhatárt, amely a vezetői engedélyének visszavonásával járna. *M. Gy. R. c. r. törm.* tájékoztatta a panaszost arról, hogy ha nem fogadja el a helyszíni bírságot, vele szemben szabálysértési feljelentést kell tennie, illetve, pontosan mire számíthat, ha elmulasztja befizetni a kiszabott bírságot.

A sofőr nem fogadta el a helyszíni bírságot, és – a jelentés szerint – fennhangon kérte a jelvénytáblákat, majd közölte, hogy „feljelenít” a vele szemben intézkedő rendőröket.

A fentieket követően a rendőrök átvizsgálták az érintett járművet, amelyből előkerült annak forgalmi engedélye, valamint fény derült arra, hogy a járműben öv nélküli csat volt behelyezve, a jármű jobb első tompított fényszórója nem üzemel, továbbá a forgalmi engedélyben nem rögzített főliák vannak felhelyezve.

M. Gy. R. c. r. törm. tájékoztatta a sofőrt, hogy az érintett jármű forgalmi engedélyét a 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. §-a (1) bekezdés a) pontjának megfelelően a helyszínen elveszi, továbbá – a fenti cselekmények miatt – szabálysértési feljelentést fog tenni, illetve hatósági eljárást fog kezdeményezni. Közölte továbbá a sofőrrel azt is, hogy az érintett járművel kizárólag a következő biztonságos várakozóhelyig közlekedhet.

A rendőri jelentés szerint a sofőr ezt nem fogadta el, és jelezte, hogy a jármű tulajdonosa már úton van, igazolni fogja az átalakítások jogszerűségét. Hozzátette, hogy a rendőrök ezt meg fogják bánni. A rendőrök megadták az azonosító adataikat a sofőr számára.

2. 20 óra 45 perckor érkeztek a helyszínre a sofőr rokonai, köztük az érintett jármű tulajdonosa. A járműből három személy szállt ki (egy a járműben maradt), akik közül ketten – a jelentés

szerint – egyből arrogánsan számonkérték a rendőröket az álláspontjuk szerint jogtalan intézkedés miatt. *M. Gy. R. c. r. törm.* felszólította az érkezőket, hogy tartózkodjanak az intézkedés megzavarásától. Ezt követően igazoltatták azt a személyt, aki a jármű tulajdonosának mondta magát. Az érintett személy (a panaszos lánya) nem rendelkezett személyazonosság igazolására alkalmas dokumentummal (elmondása szerint vezetői engedélye soha nem volt), de közölte nevét és személyazonosító adatait.

A rendőrök észlelték, hogy az érkező Mitsubishi típusú jármű jobb első tompított fényszórója nem üzemel, így tájékoztatták az érkezőket, hogy megsértették a KRESZ 5. §-ának (3) bekezdés a) pontját. Az érintettek ezt tudomásul vették, ugyanakkor arrogánsan és emelt hangon közölték, hogy feljelentik a rendőröket.

Az érintetteket a rendőrök igazoltatták. Egyikük sem rendelkezett személyazonosításra alkalmas igazolvánnyal, de közölték a személyazonosító adataikat. Az adatok ellenőrzése során kiderült, hogy egyikük sem rendelkezik érvényes vezetői engedéllyel, sőt egyikük járművezetéstől eltiltás hatálya alatt áll. A Mitsubishi típusú járművet is átvizsgálták a rendőrök, amelynek eredményeként kiderült, hogy a rendszám tábla világítása nem működik, a jobb hátsó lámpabúra törött, a jármű gumiabroncsai pedig nem felelnek meg a jogszabályi előírásoknak. *M. Gy. R. c. r. törm.* jelentésében kiemelte, hogy nem az volt a probléma, hogy „a felrakott pótkerék mintázata nem megfelelő, hanem, hogy a jármű bal hátsó gumiabroncsa nem megfelelő”. A pótkerék kérdése eleinte fel sem merült, amíg az érintettek azt fel nem hozták a gumiabroncs állapotának magyarázatára. A jelentés szerint egyik rendőr sem közölt olyat, hogy el kellene tekinteni a jogsértéstől.

M. Gy. R. c. r. törm. – a jelentés szerint – tájékoztatta az érintetteket, hogy az elkövetett szabálysértések miatt feljelentést fognak tenni, továbbá a jármű forgalmi engedélyét – a 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. §-a (1) bekezdés c) pontjának megfelelően – a helyszínen elveszi. A feljelentés vonatkozásában közölte, hogy a KRESZ 4. §-a (2) bekezdésének, továbbá 5. §-a (3) bekezdés a) pontjának megsértése miatt a jármű üzembentartójával, a panaszossal szemben fog eljárás indulni.

A rendelkezésre álló információk szerint az intézkedés során a panaszos nem volt jelen.

3. A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos 2023. május 22-én megjelent először a Szekszárd Rendőrkapitányságon, majd a Dunai Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányságon, és panaszt tett az előző napi rendőri intézkedéssel szemben. A panasz alapján már a Szekszárd Rendőrkapitányságon panasz eljárás indult, amelyet áttettek a panasz elbírálására hatáskörrel rendelkező Dunai Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányságra.

A Dunai Vízügyi Rendészeti Rendőrkapitányság a panaszt érdemben elbírálta és elutasította. A panaszos fellebbezéssel élt az elutasító határozattal szemben, valamint panaszt tett a Hivatalom Pécsi Területi Irodájában is.

A vizsgálat megállapítása

1. A rendelkezésre álló információk szerint körvonalazódó tényállás alapján, a (XII. 28.) Korm. rendelet 96. §-a (1) bekezdés c) pontja értelmében a panaszos járművének forgalmi engedélyt el kellett venni, a rendőröknek mérlegelési lehetősége nem volt. *E tekintetben úgy foglaltam állást, hogy visszásság nem történt.*

E körben ismét felhívom a figyelmet arra, hogy nincs lehetőségem szabálysértési eljárás tárgyát képező cselekmény és annak körülményei értékelésére, illetve a szabálysértési eljárásban hozott döntés felülbírálatára.

2. Az érintett jármű az intézkedő rendőrök döntését követően jogszerűen már nem vehetett részt a közúti közlekedésben. A járművek elszállításának terhe ilyenkor annak tulajdonosát, illetve üzemben tartóját terheli. A rendőrségnek szállítási vagy szállíttatási kötelezettsége nincs. *E tekintetben úgy foglaltam állást, hogy visszásság nem történt.*

3. A rendelkezésre álló információk alapján egyértelműen megállapítható, hogy az érintett rendőri szervek a panaszt felvették, majd azt a hatáskörrel rendelkező rendőri szerv érdemben elbírálta. *Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy e tekintetben visszásság nem történt.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos